

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 112/21
Luxemburg, 22 iunie 2021

Hotărârea în cauza C-872/19 P
Venezuela/Consiliul

Venezuela are în mod efectiv calitate procesuală pentru a formula o acțiune împotriva unui regulament care introduce măsuri restrictive împotriva sa

Curtea anulează hotărârea Tribunalului care s-a pronunțat în sens contrar și îi trimite cauza spre rejudecare pentru ca acesta să se pronunțe pe fond cu privire la acțiunea în anulare

Ținând seama de deteriorarea situației în materie de drepturile omului, de stat de drept și de democrație, Consiliul Uniunii Europene a adoptat în anul 2017 măsuri restrictive împotriva Venezuelei. Articolele 2, 3, 6 și 7 din Regulamentul 2017/2063¹ au prevăzut printre altele o interdicție de a vinde sau de a furniza oricărei persoane fizice sau juridice, oricărei entități sau oricărui organism din Venezuela echipamente militare și tehnologiile aferente acestora, care ar putea fi utilizate în scopul represiunii interne, precum și o interdicție de a furniza aceluiași persoane fizice sau juridice, entități sau organisme din Venezuela anumite servicii tehnice, de brokeraj sau financiare legate de furnizarea acestor echipamente.

La 6 februarie 2018, Venezuela a introdus o acțiune având ca obiect anularea Regulamentului 2017/2063, în măsura în care dispozițiile acestuia o privesc. Ulterior, Venezuela și-a adaptat cererea introductivă pentru ca aceasta să vizeze și Decizia 2018/1656, și Regulamentul de punere în aplicare 2018/1653², acte prin care Consiliul a prelungit măsurile restrictive adoptate. Prin Hotărârea din 20 septembrie 2019, Tribunalul Uniunii Europene a respins această acțiune ca inadmisibilă, pentru motivul că situația juridică a Venezuelei nu a fost afectată în mod direct de dispozițiile în litigiu³.

Sesizată de Venezuela cu recurs, Curtea se pronunță asupra aplicării criteriilor de admisibilitate prevăzute la articolul 263 al patrulea paragraf TFUE în cadrul unei acțiuni în anulare introduse de un stat terț împotriva măsurilor restrictive adoptate de Consiliu, având în vedere situația din acel stat. Curtea anulează hotărârea Tribunalului în măsura în care prin aceasta a fost declarată inadmisibilă acțiunea Venezuelei având ca obiect anularea articolelor 2, 3, 6 și 7 din Regulamentul 2017/2063 și trimite cauza spre rejudecare Tribunalului pentru ca acesta să se pronunțe pe fond cu privire la această acțiune.

Aprecierea Curții

Cu titlu introductiv, Curtea arată că, întrucât recursul formulat de Venezuela nu privește partea din hotărârea atacată în care a fost respinsă ca inadmisibilă acțiunea acestui stat terț având ca obiect anularea Regulamentului de punere în aplicare 2018/1653 și a Deciziei 2018/1656, Tribunalul s-a pronunțat în mod definitiv cu privire la acest subiect. Curtea amintește în continuare că, potrivit unei jurisprudențe consacrate, se poate pronunța, dacă este necesar din oficiu, asupra unui motiv de ordine publică întemeiat pe nerespectarea condițiilor de admisibilitate prevăzute la articolul 263 TFUE.

¹ Regulamentul (UE) 2017/2063 al Consiliului din 13 noiembrie 2017 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Venezuela (JO 2017, L 295, p. 21).

² Decizia (PESC) 2018/1656 a Consiliului din 6 noiembrie 2018 de modificare a Deciziei (PESC) 2017/2074 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Venezuela (JO 2018, L 276, p. 10) și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1653 al Consiliului din 6 noiembrie 2018 privind punerea în aplicare a Regulamentului 2017/2063 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Venezuela (JO 2018, L 276, p. 1).

³ Hotărârea din 20 septembrie 2019, Venezuela/Consiliul, [T-65/18](#).

În speță, Curtea ridică din oficiu chestiunea dacă **Venezuela poate fi considerată „persoană juridică”, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE.** În această privință, Curtea arată că din dispoziția menționată nu reiese că anumite categorii de persoane juridice nu s-ar putea prevala de facultatea, prevăzută de acest articol, de a introduce o acțiune în anulare. Pe de altă parte, nu reiese nici din jurisprudența sa anterioară că noțiunea de „persoană juridică” utilizată la articolul 263 al patrulea paragraf TFUE face obiectul unei interpretări restrictive. Curtea subliniază în continuare că principiul potrivit căruia Uniunea se întemeiază printre altele pe valoarea statului de drept rezultă atât din cuprinsul articolului 2 TUE, cât și din cuprinsul articolului 21 TUE, la care face trimitere articolul 23 TUE, referitor la politica externă și de securitate comună (PESC). În aceste condiții, Curtea se pronunță în sensul că, în conformitate cu articolul 263 al patrulea paragraf TFUE, interpretat în lumina principiilor controlului jurisdicțional efectiv și statului de drept, **un stat terț ar trebui să aibă calitate procesuală activă, în calitate de „persoană juridică” în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, atunci când sunt îndeplinite celelalte condiții prevăzute de dispoziția menționată.** Cu privire la acest aspect, Curtea precizează că **obligățiile Uniunii de a asigura respectarea valorii statului de drept nu sunt subordonate unei condiții de reciprocitate. Prin urmare, Venezuela, în calitate de stat cu personalitate juridică internațională, trebuie considerată „persoană juridică” în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE.**

În continuare, Curtea statuează că **Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat că măsurile restrictive în discuție nu au produs în mod direct efecte asupra situației juridice a Venezuelei.** În această privință, Curtea constată că măsurile restrictive în cauză au fost adoptate împotriva Venezuelei. Astfel, a interzice operatorilor Uniunii să efectueze anumite operațiuni ar însemna ca Venezuelei să i se interzică să efectueze operațiunile respective cu acești operatori. Pe de altă parte, întrucât intrarea în vigoare a Regulamentului 2017/2063 a avut ca efect aplicarea imediată și automată a interdicțiilor prevăzute la articolele 2, 3, 6 și 7 din acesta, interdicțiile respective au împiedicat Venezuela să achiziționeze numeroase produse și servicii. Din această împrejurare, Curtea deduce că dispozițiile menționate produc în mod direct efecte asupra situației juridice a acestui stat. În această privință, Curtea arată că nu este necesar să se distingă după cum operațiunile comerciale ale acestui stat intră în sfera actelor de administrare (*iure gestionis*) sau a actelor săvârșite în exercitarea puterii publice (*iure imperii*). De asemenea, Curtea constată că împrejurarea că măsurile restrictive în discuție nu constituie un impediment absolut pentru Venezuela de a achiziționa bunurile și serviciile în discuție nu este pertinentă în acest sens.

În continuare, **Curtea se pronunță pe fond asupra celorlalte motive de inadmisibilitate invocate inițial de Consiliu în fața Tribunalului.** În ceea ce privește motivul întemeiat pe lipsa interesului Venezuelei de a exercita acțiunea, Curtea consideră că, din moment ce interdicțiile prevăzute la articolele 2, 3, 6 și 7 din Regulamentul 2017/2063 sunt de natură să aducă atingere intereselor, în special economice, ale Venezuelei, anularea lor, prin ea însăși, poate să îi aducă un beneficiu. În ceea ce privește motivul întemeiat pe faptul că dispozițiile în litigiu nu ar privi în mod direct Venezuela, Curtea apreciază că interdicțiile prevăzute de articolele în discuție din Regulamentul 2017/2063 se aplică fără a lăsa o putere de apreciere destinatarilor însărcinați cu punerea lor în aplicare și fără a fi necesară adoptarea unor măsuri de executare. Întrucât a constatat deja că aceste dispoziții produc efecte asupra situației juridice a Venezuelei, Curtea înlătură acest motiv.

În sfârșit, Curtea arată că **Regulamentul 2017/2063 constituie un „act normativ” în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE. În plus, întrucât articolele acestui regulament contestate de Venezuela nu presupun măsuri de executare, Curtea concluzionează că acest stat terț are în mod efectiv calitatea procesuală pentru a introduce o acțiune împotriva lor în temeiul dispoziției menționate, fără a trebui să demonstreze că aceste articole o privesc individual.**

MENȚIUNE: Curtea de Justiție poate fi sesizată cu un recurs, limitat la chestiuni de drept, împotriva unei hotărâri sau ordonanțe a Tribunalului. În principiu, recursul nu are efect suspensiv. Dacă este admisibil și întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. Atunci când cauza se află în stare de judecată, Curtea

poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul. În caz contrar, ea trimite cauza spre rejudecare Tribunalului, care este legat de decizia pe care Curtea a pronunțat-o în recurs.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536.

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106